Ақтөбе облысының білім басқармасы
Алға ауданының білім бөлімі
№1 «Еркетай» Алға бөбекжай - балабақшасы

ZHARAR

«Сөйле,балақай!»
Ересек топ тәрбиеленушілеріне (4 жас) арналған бағдарлама

Алға қаласы
2023 жыл

Scanned with CamScanner

Алға ауданының білім бөлімінің эксперттік кеңесінде бекітілді.

Хаттама №_1___ «06_09____ 2023ж.

Ш.У.Бектурганова:__________Алға ауданының білім бөлімінің әдіскері

Құрастырған: А.Е.Шонтыбаева №1 «Еркетай» Алға бөбекжай-балабақшасының тәрбиешісі, педагог-сарапшы

Пікір жазғандар:

А.К.Бирмагамбетова- №1 «Еркетай» Алға бөбекжай- балабақшасының тәрбиешісі, педагог-сарапшы

Ж.С.Есеналина-№1 «Еркетай» Алға бөбекжай- балабақшасының тәрбиешісі, педагог-зерттеуші

- **Бағдарламаның мақсаты**-Мектепке дейінгі балалардың бойында бұрын қалыптасқан дағдыларын өзіндік іс-әрекет жағдайларында қолдану мүмкіндіктерін арттыру арқылы шығармашылыққа тәрбиелеу. Сол арқылы қалыптан тыс міндеттер мен проблемалық жағдайлардың шешімін өздігінен таба білу қажеттіліктерін қолдап, одан әрі жетілдіруге ынталандыру. Баланың нақты ақыл-ойы мен тәжірибелік әрекетін іске асыра отырып, оның бойына ұйымшылдық, тәртіптілік, ұқыптылық, жауапкершілік қасиеттерін қалыптастыру;

Scanned with CamScanner

Түсінік хат

Мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту мәселесі ұлттық даму стратегиясымен тығыз байланысты мемлекеттік саясаттың ажырамас бөлігі болып табылады. Бала — біздің болашағымыз. Олай болса, мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту баланың ғана емес, еліміздің де жарқын болашағының кепілі. Ол – үздіксіз білім берудің алғашқы деңгейі. Сондықтан, мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытудың негізгі мақсаты – баланың жеке басының қалыптасуы мен дамуы болып отыр. Мектепке дейінгі оқытуды ойын технологиясын қолдану арқылы ұйымдастыру - ең басты мәселелердің бірі. Баланың жасына және психологиялық ерекшелігіне қарай берілетін бағдарлама материалдарын тындалым, айтылым, тілдесім әрекетін қалыптастыру арқылы меңгерту, үйренген білім дағдыларын бекіту жұмыстары ойын арқылы жүзеге асырады. Мектеп жасына дейінгі балалардың өмірге қадам басардағы алғашқы қимыл – қозғалысы – ойын, сондықтан да оның мәні ерекше.

Scanned with CamScanner

Пікір

Қосымша білім беру – балабақшадағы баланы тәрбиелеу мен оқытудың негізгі компонентінің құрамдас бөлігі. Қосымша білім берудің мақсаты – жалпы білім беру үдерісінде жеке педагогикалық психологиялық жас ерекшеліктерін ескере отырып, баланың үйлесімді дамуы. Қосымша білім беру бойынша жұмыс балалармен күннің екінші бөлігінде мектеп жасына дейінгі балаларға арналған тиісті деңгей көлемінде жүргізіледі. Мектепке дейінгі ересек жастағы баланы тәрбиелеу мен дамытудың қорытынды нәтижесі -үлкендермен және құрдастарымен қалыпты қарым-қатынаста бола алатын,негізгі құзыреттілікті және дене тәрбиесі, салауатты өмір салты негіздерін меңгерген, мектепте оқуға дайын тұлғаны қалыптастыру болып табылады. «Сөйле,балақай!» бағдарламасы ересек топ 4 жастағы балаларға арнап құрылған, аптасына 1 рет, сағат саны 36.

Scanned with CamScanner

«Сөйле,балақай!» бағдарламасының мақсаты :
Мемлекеттік тілді үйренуге дайын, ересектер мен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауға талпынысы бар мектепке дейінгі кіші жастағы бала тұлғасын қалыптастыру. Тілдік қарым-қатынас іскерлігі мен дағдыларын қалыптастыру

«Сөйле,балақай!» бағдарламасының міндеттері:
Білімділік:
- Баланың сөздер мен дыбыстарды дұрыс айтуға әзірлігін дамыту - Сөздік қорын байытып, сөйлеу барысында қолдану

Дамытушылық:
- бала бойында маңызды, шешуші құзыреттіліктерді қалыптастыруға мүмкіндік туғызатын қолайлы пәндік-даму ортасын құру;

Тәрбиелік:
-Ата-бабаларымыздың тәрбиелі өнегесін құрмет тұтуға тәрбиелеу.
-Ұлттық сезімдерін ояту.

Scanned with CamScanner

Тақырыптық жұмыс жоспары
(Барлығы 36 сағат, аптасына 1 рет)

№	Тақырыбы	Мақсаты	Көрнекілігі	Сағат саны
1	Менің отбасым	Балаларға отбасы туралы түсінік беру, өз жанұясы туралы әңгімелеуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Отбасы суреттері.	1
2	Бауырсақтың саяхаты.	Ойлау және сөйлеу қабілеттерін дамыту. Адамгершілікке, ұйымшылдыққа және кез келген тапсырманы жауапкершілікпен атқаруға, көмек	Туған өлке Сурет терімен жұмыс	1

Scanned with CamScanner

		бере білуге тәрбиелеу		
3	Киім дүкені	Балаларды киім түрлерімен таныстырып, үш-төрт сөздермен сөйлем құратып, ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту. Қоғамдық жерлерде жүріс-тұрыстарын бекіту, сөз сөйлеу этикет дағдыларын қалыптастыру.	Киім түрлері суреттер і.	1
4	«Әжем нің үйінде қонақта» сюжетті-рольді ойын.	Балаларға киіз үй туралы түсіндіру, оның құрылысы, тұрмыстық атаулары туралы түсініктерін қалыптастыру. Ұлттық мұраны қастерлеуге, сыйлауға тәрбиелеу.	Киіз үй жабдықт ары суреттер і, макеті	1
5	«Ақыл	Балаларға өсиет,	Сюжетті	1

Scanned with CamScanner

	ды атам қонақ қа келді» ойын-сайыс.	игілік және адами міндеттер туралы түсінік беру. Ұлттық тәлім тәрбиені бала санасына сіңіріп, білімді ұрпақ қалыптастыру. Ойыны арқылы дүние танымдарын кеңейту.	сурет тер, Ата кейіп кер	
6	Теңізшіл ер. Балық шылар.	Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру.До стыққа тәрбиелеу.	Теңіз, өзен-көлдер суреттер і. Балықш ы суреттер і.	1

Scanned with CamScanner

7	Бесік тің жасау жабдықтары	Бесік, бесіктің құралдары, олардың қолданылуы туралы білім беру, бесіктің киелі екендігін «Ұйықта бөпем» қойылымы арқылы түсіндіру.	Бесік құрал - жабдықтары. Бесік.	1
8	Әлди-әлди , ақ бөпем	Халықтың төл тарихының дәстүрлі мәдениетін түсіндіру. Көрініс арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ұлттық дәстүрді қадірлеп, сыйлай білуге тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер Бесік құрал жабдықтары. Бесік, қуыршақ	1

Scanned with CamScanner

9	Ұйық та бөпем бесік те. (Ойын арқылы бесікке салу)	Қазақ халқының салт-дәстүрлерінің бірі-шілдеханамен таныстыру. Есте сақтау қабілеттерін арттыру, қонақжайлылыққа, кейінгіге қамқор болуға тәрбиелеу.	Сюжетті Сурет тер	1
10	Тәй-тәй бөпем!	Тұсау кесу дәстүрінің тәлім-тәрбиесі мен маңыздылығын ойын арқылы (Айдостың тұсауын кесу тойы) көрсете отырып түсіндіру, Дәстүрге деген қызығушылықтары арттыру.	Сюжетті Сурет тер	1

Scanned with CamScanner

11	Жігіт бол дым, ер жеттім.	Сүндет той қазақ даласында ежелден сән салтанатымен ерекше аталып өтетін, түсіндіру. Қазақ халқының салт дәстүрін ажырата білуге тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер	1
12	Ана тілім асыл қазына.	Балаларға Ана тіл туралы мағұлмат беру. Ана тіліміз өзіміздің қазақ тіліміз екенін балаларға жеткізу. Өз ана тілдерін құрметтеуге қастерлеуге үйрету.	Сюжетті Сурет тер Буклетт ер	1
13	Қазақт ың ұлт тық ойында ры	Халқымыздың ұлттық ойындарының пайдасы туралы мағлұмат беру.Ұлттық ойын түрлерін	Сюжетті суреттер Буклетт ер Асық, алтыбақ ан,	1

Scanned with CamScanner

		жарыс түрлерінде көрсетіп,қызығушылықтарын арттыру. Ұлттық ойын екендігін біліп өсуге, денсаулығын шыңдай түсуге тәрбиелеу.	арқан	
14	Қазақ тың ұлт тық бас киімдері.	Қазақ халықының мәдениетін, өзіне тән әдет-ғұрыпымен таныстыру. Балалардың ою-өрнек жөніндегі білімдерін және түрлі әшекейлермен дамыту. Әдептілікке, бұйымның тиімділігін түсіне білуге тәрбиелеу.	Сюжетті Сурет тер, Сәукеле, тақия	1
15	Ертегі лер еліндегі Мақтақы	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру,әртүрлі тапсырмалар	Ертегі кейіп керлері суреттер	1

Scanned with CamScanner

	з.	орындату, жұмбақ жасыру,бейне тақта арқылы ертегі желісі туралы білімдерін бекіту.Адамгерші лікке,еңбек сүйгіштікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	і.	
16	Әжем нің санды ғын тамаша лайық	Балаларға әшекей түрлерін таныстыру. Әженің сандығындағы шолпы, сырға, алқа,білезік, жүзік сияқты әшекей бұйымдарын көрсету арқылы олардың атауын есте сақтауын қалыптастыру. Ұлттық өнерді бағалай білуге тәрбиелеу.	Әшекей лер суреттер і, алқа, шолпы, білезік, жүзік	1

Scanned with CamScanner

17	«Бауыр сақ» кафесінде	Ұлттық тағамдар туралы мағұлмат беру, «Ой қозғау» тәсілдері арқылы балалардың танымдылық дағдысын дамыту. Ұлттық тағам түрлерін қастерлеп құрметтеуге дағдыландыру.	Бауыр сақ, жент, құрт, тары-талқан, шұбат, қымыз	1
18	Ыдыстар сыр шертеді	Балаларға ұлттық ыдыстар туралы түсінік беру. Балалардың сөздік қорларын молайту. Ойлау қабілетін дамыту.	Сюжетті суреттер,зерен, тостаған,торсық, таба	1
19	Қандай?	Түстер: қызыл, сары, жасыл, көк, жасыл сөздерін дұрыс айтуға және сөздік қорын молайтып, байланыстырып сөйлеуге жаттықтыру.	Сюжетті Суреттер.	1

Scanned with CamScanner

		Байқағыштық қабілетін арттыру, түрлі түстерді анық айта білу		
20	Құстар біздің досы мыз	Балаларды жергілікті жердің құстарымен таныстырып,оны күтіп-баптауға,аялауға, оларға мейірімділікпен карауға үйрету. Қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер,	1
21	Менің өнерлі саусақтар ым	Өнерге деген қызығушылықтар ын одан әрі дамыту. Өнерге бейнелеу өнеріне, қол өнерге, қызығушылыққа тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер, Бояулар	1

Scanned with CamScanner

22	Бұл қандай пішін?	Балалардың сөздік қорын молайту, пішіндерді ажырата білу. Сөздік қорын молайтып, байланыстырып сөйлеуге жаттықтыру.Ойын арқылы пішіндердің атауларын айта білуге үйрету	Сюжетті суреттер,	1
23	Ертегі әлеміне саяхат	Өтілген тақырыптар бойынша білімдерін тиянақтау. Жабайы андардың, үй жануарларының атауларын дұрыс айтуын бекіту.Тіл мәдениетін жетілдіру, балалардың сөздік қорын	Сюжетті Суреттер,	1

Scanned with CamScanner

		молайту,		
24	Ғарыш	Ғарыш саласында жүргізілген зерттеулер туралы, ойдағы жағдаятты елестету, түсіну және сол жағдаятқа сәйкес әрекет ету. Балалардың шығармашылық қабілеттерін, байланыстырып сөйлеуін дамыту.	Ғарыш, ғарышкерлер суреттері.	1
25	«Бәйгені кім алады?»	Ат әбіздермен таныстыру. Ат жарыс ойынын ұйымдастыра отырып, атқа міну ережесін, ат әбзелдерінің қолданылуы мен	Ат әбзелдері суреттері, ертоқым	1

		маңызын түсіндіру. Шапшаңдыққа, батылдыққа тәрбиелеу.	, жүген, тұсау	
26	Жыл мезгілдері	Жылды төрт маусымға бөліп, маусымына қарай құбылыстары туралы түсініктерін қалыптастырып, білімдерін тереңдету. Ой-өрісін кеңейтіп,тіл байлығын дамыту.	Жыл мезгілдері суреттері, макет	1
27	Құтқару қызметі	Құтқару қызметі жұмысының гуманистік бағыттылығы, оның қажеттілігі, төтенше жағдайларда олардың жылдам әрекет ететіні	Сюжетті суреттер	1

Scanned with CamScanner

		туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Балалардың тілін дамыту.		
28	Көрсет және қайтала!	Ойын диалогын үлгілеуге үйрету, өткен оқу ісәрекетінде алған білімдерін бекіту. Өлеңнің мазмұнын түсіне білуге үйрету. Тазалыққа баулу туралы білімдерін бекіту.	Сюжетті суреттер	1
29	Жеті саны	Жеті санына қатысты түсініктермен таныстыру. «Сиқырлы сандық» арқылы жеті кереметті көрсетіп, ата мен баланың әңгімесін тыңдату	Сюжетті суреттер	1

Scanned with CamScanner

		ұлттық мұраға қызығушылықтарын арттыру. Үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.		
30	Шебер қолдар	Балаларды өздігінен ізденіп жұмыстар жасауға үйрету.шығармашылық қиялын дамыту. балаларды ұқыптылыққа, шыдамдылыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер Желім құралдары, түсті қағаздар	1
31	Театр	Өзіне берілген рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету, балалар арасындағы жағымды қатынастарын қалыптастыру. Театрдағы ұжымдық жұмыс	Сюжетті суреттер Шарлар	1

Scanned with CamScanner

		түрлерін көрсету, мәнерлеп сөйлеуін дамыту.		
32	Кітап рухани сарқыл мас қазына	Балаларға кітап-сарқылмас рухани қазына екенін түсіндіру. Білімнің кітап арқылы берілетінін ұғындыру. Балалардың кітапқа деген қызығушылығын арттырып, күтіп ұстауға үйрету.	Сюжетті суреттер Кітапша лар	1
33	Батамене н ел көгерер	Балаларға бата туралы мағлұмат беру. қызығушылығын арттыру.Батаны өмірде қолдана білуге, бата беріп үйренуге баулу. имандылыққа, салт-дәстүрді	Сюжетті суреттер	1

Scanned with CamScanner

		дәріптеуге тәрбиелеу.		
34	«Кім шешен?»	Балаларға мақал мен мәтел туралы түсінік беру.Деңгейлік тапсырмалар, жаттығулар арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. Ұйымшылдыққа, тиянақты болуға үйрету.	Сюжетті суреттер	1
35	«Ой лан, тап?»	Балаларға жұмбақ айтып оның өзіне тән жасырып айтылу керектігін меңгерту. Ойын арқылы ойлау қабілеттерін қызығушылықтарын арттыру. Ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Сюжетті суреттер	1

Scanned with CamScanner

36	Сәндік құрақ құрау	Сәндік құрақты құрау жолдарын үйрету. Талғамдық қабілетін арттыру,ой-өрісін, өзіндік іс-әрекетін, шығармашылық қабілетін дамыту. Теориялық білімдерін ұштастыра отырып, еңбекшілдік және адамгершілікке тәрбиелеу	Сюжетті суретер	1
		Барлығы		36

Scanned with CamScanner

Күтілетін нәтижелер:

Баланың тындалым, айтылым, тілдесім әрекеттерін қалыптастырады. Бала ойындарының мазмұны келесідей кезектілікпен дамиды: - Дидактикалық (ой-өрісті кеңейту, танымдық іс-әрекет; практикалық іс-әрекетте қажет белгілі бір қабілеттер мен дағдыларды қалыптастыру.

- Дамытушылық (назарды, есте сақтауды, сөйлеуді, ойлауды, көз алдына елестетуді, қиялды, шығармашылық идеяны, заңдылықтарды орнату, оңтайлы шешімді табу қабілетін және т.б. дамыту);
- Тәрбиелеуші (өз еріктерін тәрбиелеу, мінез-құлық, эстетикалық және дүниетанымдық позицияларын қалыптастыру, ынтымақтастықты, бірлестікті, тіл табысушылықты және т.б. тәрбиелеу);

Scanned with CamScanner

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының „Білім туралы“ Заңы, 2007ж.
2. Балабақша - мектеп - коллежд - жоғары оқу орны жүйесіндегі мемлекеттік тілді деңгейлік үздіксіз оқыту стандарты.Астана-2014ж   3. Қазақстан Республикасында 2015 жылға дейін білім беруді дамыту тұжырымдамасы
4.«Қазақстан Республикасы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №604 бұйрығы (ҚР БҒМ 05.05.2020 ж №182 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен).
5.«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы» ҚР БҒМ 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығы
6.Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделі
7. Сюжетті-рөлдік ойындарды модельдеу. Әдістемелік құрал – Астана, 2010.

Scanned with CamScanner

Мазмұны

1. Түсініктеме хат……………………………………………..
2. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері………....
3. Әдістемелік қағидалар, күтілетін нәтиже...……………
4. Адаптивті-тақырыптық жоспары...........................
6. Әдебиеттер тізімі...………………………………….

Scanned with CamScanner